

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestem- melsesretten 2. del (administration af reglerne)

Indholdsfortegnelse:

Indledning	2
Afgørelseskompetence	3
Sagsbehandlingsopgaver – ansvarsfordeling	4
A Sagsbehandlingsopgaver i det sociale tilbud.....	4
B Sagsbehandlingsopgaver i myndighedsafdelingen.....	5
Skematisk oversigt.....	6

Indledning

Opgaveløsningen omkring forebyggelse og håndtering af magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal på alle niveauer afspejle såvel lovens formål som Sønderborg Kommunes overordnede værdier og politikker om

- Respekt
- Nærvær
- Tryghed
- Medinddragelse
- Selvbestemmelse
- Udvikling

Det pædagogiske og indholdsmæssige ansvar for hvordan hjælpen til den enkelte borger tilrettelægges og ydes ligger hos lederen af det sociale tilbud. Hertil hører ansvaret for:

- At det daglige arbejde er tilrettelagt, så anvendelse af magt forekommer så sjældent som muligt
- At omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand altid går forud for magtanvendelse
- At det har været forsøgt, hvad det var muligt for at opnå borgerens frivillige medvirken
- At den mindst indgribende foranstaltning altid går forud for den mere indgribende
- At magtanvendelse altid ydes så skånsomt og kort varigt som muligt
- At pligten til at undgå omsorgssvigt efterleves

Derfor er lederen omdrejningspunktet i arbejdet med at forebygge og minimere brugen af magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, blandt andet gennem

- Åben dialog med personalet, både enkeltvis, i mindre grupper og på personalemøder
- Prioritering af arbejdet med handleplaner/fokus på hvordan man kan finde nye handlemuligheder
- Anvisning til personalet
- Orientering af nyansatte og vikarer
- Brug af supervision/sparring

Afgørelseskompetence

1. Myndighedsafdelingerne

Myndighedsafdelingerne i Fagcenter Ældre og Fagcenter Voksne med Særlige Behov har kompetencen til:

A. At træffe afgørelser om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i form af:

- Personlige alarm- og pejlesystemer (SL § 125, stk.1)
- Særlige døråbnere (SL § 125, stk. 2)
- Fastholdelse i personlige hygiejnesituationer (SL § 126, stk. 2)
- Tilbageholdelse i boligen (SL § 127)
- Beskyttelsesmidler (SL § 128)
- Optagelse i særligt botilbud uden samtykke for personer med fremadskridende mental svækkelse, som ikke modsætter sig flytning (SL § 129, stk. 2)

B. At træffe afgørelse om ophold i boformer efter SL 108, stk. 1 som led i straffedomme m.v. jf. magtanvendelsesbek. § 18

C. At udfærdige indstillinger til Det Sociale Nævn i

- Sager om optagelse i særlige botilbud efter SL § 129, stk. 1 jf. § 131

D. At indhente godkendelse hos Det Sociale Nævn i

- Sager om personlige alarm- og pejlesystemer, særlige døråbnere, tilbageholdelse i boligen og beskyttelsesmidler, når afgørelserne træffes mod de pågældende personers vilje.

E. At behandle klagesager efter SL §§ 133 og 134

2. Medarbejdere

Afgørelser om akut fastholdelse efter SL § 126 træffes af den medarbejder, der befinder sig i den akutte situation. Dette gælder også medarbejdere til private leverandører af servicen, herunder leverandører i friplejeboliger.

3. Lederen af det sociale tilbud

Kompetencen til at træffe beslutning om andre former for indgreb i selvbestemmelsesretten end de indgreb, der er omfattet af SL §§ 125 – 129 – fx om anvendelse af køleskabslås, eller administration af cigaretter, alkohol eller penge – ligger hos lederen af det sociale tilbud.

Sagsbehandlingsopgaver – ansvarsfordeling

Der er en række sagsbehandlingsopgaver i forbindelse med SL's regler om magtanvendelse m.v. Det er myndighedsafdelingerne, der skal påse, at de er foretaget, men nogle af opgaverne er, som beskrevet nedenfor, placeret i det sociale tilbud. Private leverandører, der efter kommunal visitation yder servicen i det sociale tilbud, er også forpligtet af nedenstående opgaver.

A Sagsbehandlingsopgaver i det sociale tilbud

1) Når det sociale tilbud kan se, at optagelse i særlig botilbud uden samtykke kan komme på tale i den nærmeste fremtid, skal det sociale tilbud sørge for, at der bliver rejst en værgemålssag via kommunens jurister. Se værgemålsmanualen.

2) Det sociale tilbud har ansvaret for dokumentation af:

- Grundlaget for at iværksætte den pågældende magtanvendelsesforanstaltning anses for opfyldt¹ (fx gennem journalnotater).
- Faglig dokumentation for den nedsatte funktionsevne (fx ved indhentelse af lægelig vurdering)
- Hvilken socialpædagogisk hjælp og pleje, der har været iværksat/forsøgt før indstillingen om iværksættelse af den pågældende foranstaltning
- Borgerens, de pårørendes og eventuelle værges holdning til foranstaltningen
- Ved optagelse i særlige botilbud uden samtykke, desuden en beskrivelse af indretningen af den nye bolig og den personlige hjælp, pleje og støtte m.v., der herefter vil kunne stilles til rådighed. Brug indstillingsskema 4 fra styrelsen for social service.

3) Derudover skal det sociale tilbud komme med forslag til den forventede periode, i hvilken foranstaltningerne vil være nødvendige, bortset fra optagelse i særligt botilbud..

4) Når myndighedsafdelingen har truffet afgørelse om magtanvendelse, har det sociale tilbud ansvaret for:

- At der udarbejdes en SL § 141 handleplan jf. § 136, stk. 2, samt at planen løbende revideres.
- At iværksættelse af foranstaltningen indberettes til myndighedsafdelingen i overensstemmelse med de lovbundne frister. Se skema 1 og skema 3 fra styrelsen for social service samt oversigten bagerst i dette dokument. Udfærdigede handleplaner efter SL § 141 vedlægges.²

¹ Jf. 1. del

² Magtanvendelsesbekendtgørelsens § 14, stk. 2

- At borgeren får en kopi af myndighedsafdelingens afgørelse om iværksættelse af foranstaltningen.
- Hvis borgeren, som afgørelsen vedrører, ikke er i stand til at klage, skal det sociale tilbud samtidig orientere en ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for personen om afgørelsen, så de pågældende kan udnytte den klageadgang, som de er tillagt efter SL § 133, stk. 4.
- Hvis afgørelsen indeholder et afslag på at indstille til optagelse i særligt botilbud, skal det sociale tilbud af hensyn til klageadgangen i SL § 133, stk. 3 orientere en ægtefælle eller anden nærtstående person, der deler bolig med borgeren.
- At en sag efter behov tages op, før udløbet af en fastsat revurderingsfrist.
- At også al anden magtanvendelse, der er iværksat, registreres og indberettes til myndighedsafdelingerne. Brug skema 2 fra styrelsen for social service. Der er tale om fastholdelse efter § 126, stk. 1, nødværge eller nødret, ulovlig magtanvendelse og magtanvendelse foretaget med samtykke

B Sagsbehandlingsopgaver i myndighedsafdelingen

Myndighedsafdelingen:

- Påser om betingelserne er opfyldt for at iværksætte den foranstaltning, som det sociale tilbud har anmodet om, herunder om der foreligger den fornødne dokumentation.
- Sørger for at borgeren får beskikket en advokat i sager efter SL § 127, tilbageholdelse i boligen, når tilbageholdelse er mod den pågældendes vilje.
- Sørger for at borgeren får beskikket en advokat i sager efter SL § 129, stk. 1, optagelse i særligt botilbud efter indstilling til Det Sociale Nævn.
- Laver en skriftlig begrundet afgørelse med klagevejledning, hvis der er indstillet til iværksættelse af foranstaltninger efter § 125 alarm- og pejlesystemer, særlige døråbnere, § 126, stk. 2 fastholdelse i personlige hygiejneforhold, § 127 tilbageholdelse i boligen, § 128 beskyttelsesmidler, § 129 stk. 2 optagelse i botilbud uden samtykke ved fremadskridende mental svækkelse. Sidstnævnte afgørelse udfærdiges først efter, at borgerens personlige værge har tiltrådt kommunens forslag til afgørelse.
- Afgørelserne sendes til det sociale tilbud som nævnt under A.
- Hvis afgørelserne efter § 125, § 127 eller § 128 træffes mod den pågældende borgers vilje, indhenter afdelingen Det Sociale Nævns godkendelse efter § 130, inden afgørelsen sendes til det sociale tilbud til iværksættelse. I særlige tilfælde er det påkrævet at iværksætte foranstaltningerne inden godkendelsen foreligger jf. § 130 stk. 4.

- Laver indstilling til Det Sociale Nævn i overensstemmelse med SL § 131 ved anmodning om foranstaltning efter § 129, stk. 1 optagelse i botilbud uden samtykke og sender kopi af indstillingen til den beskikkede advokat.
- Behandler klager over magtanvendelse m.v. jf. SL §§ 133 og 134
- Giver en skriftlig tilbagemelding på indberetninger om akut fastholdelse efter SL § 126, stk. 1 og ulovlig magtanvendelse.
- Tager initiativ til løbende revurdering af behovet for at anvende foranstaltninger, der er iværksat efter SL §§ 125, 127 og 128³.
- Udfærdiger en årlig beretning om anvendelsen af magt m.v. Årsberetningen forelægges socialudvalget og bør indeholde statistiske oplysninger om magtanvendelse, kommentarer til væsentlige ændringer og tendenser samt et udviklingsperspektiv.

Skematisk oversigt

Foranstaltning	Registrering	Indberetning	Revurdering
Personlige alarm- og pejlesystemer SL § 125, stk. 1	Registreres på skema 1 straks og senest dagen efter	Månedligt	Behovet vurderes løbende inden for tidsperioden og senest 8 måneder efter nævnets godkendelse
Særlige døråbnere SL § 125, stk. 2	Registreres på skema 1 straks og senest dagen efter	Månedligt	Behovet vurderes løbende inden for tidsperioden og senest 8 måneder efter nævnets godkendelse
Akut fastholdelse SL § 126, stk. 1	Registreres på skema 2 straks og senest dagen efter	Månedligt	Ikke aktuel
Fastholdelse i personlige hygiejnesituationer SL § 126, stk. 2	Registreres på skema 3 (såvel indstilling, afgørelse såvel som registrering af udførelsen straks eller dagen efter)	Månedligt	Behovet vurderes løbende inden for den max. tidsperiode
Tilbageholdelse i boligen SL § 127	Registreres på skema 1 straks og senest dagen efter	Månedligt	Behovet vurderes løbende inden for tidsperioden og senest

³ Jf. magtanvendelsesbekendtgørelsens § 9

			8 måneder efter nævnets godkendelse
Anvendelse af beskyttelsesmidler SL § 128	Registreres på skema 1 straks og senest dagen efter	Månedligt	Behovet vurderes Løbende inden for tidsperioden og senest 18 måneder efter nævnets godkendelse
Optagelse i særligt botilbud SL § 129, stk. 1	Registreres på skema 4 (såvel indstilling, afgørelse såvel som registrering af udførelsen ved månedens udgang for flytningen)	Kvartalsvis	Ikke aktuel
Optagelse i særligt botilbud, fremadskridende mental svækkelse SL § 129, stk. 2	Registreres på skema 4 (såvel indstilling, afgørelse såvel som registrering af udførelsen ved månedens udgang for flytningen)	Kvartalsvis	Ikke aktuel
Nødværge/nødret Straffelovens §§ 13-14	Registreres på skema 2 straks og senest dagen efter	Straks og senest på 3. dagen	Ikke aktuel
Ulovlig magtanvendelse	Registreres på skema 2 straks og senest dagen efter	Straks og senest på 3. dagen	Ikke aktuel
Magtanvendelse med samtykke	Registreres på skema 2 straks og senest dagen efter	Månedligt	Ikke aktuel
Akut iværksatte indgreb efter SL §§ 125, 127 og 128 truffet mod borgerens vilje, som afventer godkendelse i Det sociale Nævn jf. SL § 130, stk. 4, 2.pkt	Registreres på skema 1 straks og senest dagen efter	Indberettes straks og senest på 3. dagen	Ikke aktuel